

|                  |                 |
|------------------|-----------------|
| НАРОДНО СЪБРАНИЕ |                 |
| Вх. №            | 51-554-02-80    |
| Дата:            | 19 / 03 2025 г. |

39  
В. (P)

ДО

**Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА**

**ПРЕДСЕДАТЕЛ**

**НА 51-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

## **ПРЕДЛОЖЕНИЕ**

**ОТ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ЗА ПРОИЗВЕЖДАНЕ НА**

**НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНДУМ**

**УВАЖАЕМИ ГОСПОЖО КИСЕЛОВА,**

На основание чл. 10, ал. 1, т. 1 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление (наричан по-нататък за краткост ЗПУГДВМС) и във връзка с чл. 84, т. 5 от Конституцията на Република България, в качеството ни на народни представители правим настоящото предложение до 51-ото Народно събрание за произвеждане на национален референдум по следния въпрос за гласуване:

**„Съгласни ли сте българският лев да бъде единствена официална валута в България до 2043 година?“.**

Предлагаме, на основание чл. 84, т. 5 от Конституцията на Република България Народното събрание да приеме решение за произвеждане на национален референдум по посочения въпрос.

На основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 85, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание и

във връзка с чл. 84, т. 5 от Конституцията на Република България внасяме проект за решение за произвеждане на национален референдум по посочения въпрос, с мотиви към него.

Молим предложението заедно с проекта на решение да бъдат предоставени за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

**Приложение:** Проект за решение и мотиви към него.

**ВНОСИТЕЛИ:**

Костадин Тодоров Костадинов  
Сокто Томов Пнев  
Иван Рачев  
Петър Петров  
Йордан Христов Тодоров  
Стоян Николов Таскаков  
Коста Георгиев Стоянов  
Искра Михайлова Хрихайдлова  
Ангел Ненов Георгиев  
Георги Николаев Георгиев  
Никола Ангелов Димитров  
Данчел Станислав - Иранд  
Димо Георгиев Дренев  
Иван Рачев Рачев  
Климент Маченов Менов  
Георги Христов Иванов  
Александър Господинов Койф  
Борис Димитров Анастасов

Димитър Валентинов Горев

Кръсто Стоянов Брагис

Веселин Милев Велев

Ивайло Василев Точков

Маргарита Иванова Махалевс

Константина Венциславова Петрова

Емил Янков Янков

Ангел Мислов Словесов

Ивайло Георгиев Буртов

Димитър Димитров Димитров

Златан Златанов Златанов

Даниел Петров Петров

Ангел Василев Янков

Златан Христов Веселин

Николай Георгиев Разров

Венцислав Иванов Тетков

Христо Цветанов Радашки

Красимир Цветков Митов

Красимир Димитров Димитров

Александър Велиславов Тодоров

Вioleta Кольева Комитова

Радостин Петер Василев

Славо Ангелов Крушов

Анонимна Радева Кармеева

Юлиана Маденова Мадеев

Любимца Блажевска

Красимир Камингаров

Павлин Петров

Ивайло Костандинов Пазаров

Мария Иванова Иванова

Стилиана Иванова Бобчева

Костянин Васил Карамитров

Милин Иванов Михайлов

Лариса Борисова Савова

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПЕТДЕСЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

РЕШЕНИЕ

ЗА ПРОИЗВЕЖДАНЕ НА НАЦИОНАЛЕН РЕФЕРЕНДУМ

Народното събрание на Република България на основание чл. 84, т. 5 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България

РЕШИ:

Приема решение за произвеждане на национален референдум по следния въпрос за гласуване:

„Съгласни ли сте българският лев да бъде единствена официална валута в България до 2043 година?“.

Решението е прието от 51-ото Народно събрание на ..... г. и е подпечатано с официалния печат на Народното събрание.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Тодоров Костадинов  
Сокто Томов Павел  
Радост Радевска  
Петър Петров  
Морган Христов Тодоров  
Стоян Николов Таскаков  
Коста Георгиев Стоянов  
Искра Михайлова Михайлова  
Ангел Немов Георгиев

Георги Николаев Георгиев  
Никола Ангелов Димитров  
Данкен Станиславов Проданов  
Дим Георгиев Дригел  
Ивечин Перванов Перванов  
Климент Паченов Шенов

Георги Христов Иванов  
Александър Гогодин  
Борис Димитров Анагидов  
Димитар Валентинов Гурев

Кръсто Стоянов Врагев

Веселин Милков Вемев

Ивайло Василев Панев

Маргарита Иванова Махалевс.

Константина Венциславова Петрова

Еми Янков Янков

Ангел Калев Савев

Ивайло Георгиев Чирков

Димчо Димитров Димчев

Зубан Савков Зосанев

Данкен Петров Петров

Ангел Василев Янчев

Жури Анастасов Величкий

Николаев Вераков Вераков

Венцислав Иванов Петков

Христо Цветков Растишки

Константин Цветков Митов

Красимир Филиев Филип  
Александър Величков Тодоров

Вioleta Колева Комитова  
Радостин Петев Василев

Славо Рнгов Игнатов  
Филиппа Радева Георгиева

Юлиана Михайлова Матеев

Любимца Блажевич  
Красимира Каминска

Павел Петков

Иванко Костандилов Лазаров

Мария Димитров Василев

Стилияна Иванова Бобчева

Костянтин Иванов Казимиров

Мелин Лозинков Михайлов

Лариса Борисова Савова

## МОТИВИ

към предложението и проекта на решение за произвеждане на национален референдум по следния въпрос за гласуване:

**„Съгласни ли сте българският лев да бъде единствена официална валута в България до 2043 година?“**

Референдумът е форма на пряка демокрация, която дава възможност суверенът да се изяви като гарант на основните демократични и конституционни принципи. Съгласно Конституцията на Република България цялата власт произтича от народа, принадлежи на народа и трябва да се упражнява само за общото благо на народа. Народът е пазител на традицията, националното самосъзнание и демокрацията.

През 2018г. с вх.№ ПГ-839-01-7/23.04.2018г. е заведено уведомление до председателя на 44-ото НС, с което е започната процедура по внасяне на предложение за произвеждане на национален референдум с въпрос „Против ли сте премахването на българския лев и въвеждането на еврото като официална валута в Република България?“, която процедура е по искане на Инициативен комитет, състоящ се от членове на партия „Възраждане“. Тази процедура бе прекратена с Разпореждане № 850-01-198/27.07.2018г. на председателя на 44-ото НС поради невнасяне на подписката в законоустановения за това срок, макар, че партия „Възраждане“ в хода на тази процедура успя да събере над 200 000 подписа за произвеждане на референдум по този въпрос.

На 10.01.2023г. с вх.№ ПГ-48-339-01-2 е заведено уведомление до председателя на 48-ото НС, с което е започната процедура по внасяне на предложение за произвеждане на национален референдум с въпрос „Съгласни ли сте българският лев да бъде единствена официална валута в България до 2043 година?“ от Инициативен комитет. Предложението на Инициативния комитет за произвеждане на национален референдум с въпрос „Съгласни ли сте българският лев да бъде единствена официална валута в България до 2043 година?“ касае тема от национално значение, която е от компетентността на Народното събрание. Инициативният комитет последва и изпълни всички законови изисквания по

Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, за да бъде проведено това пряко допитване до народа. Бе провеждана подписка в цялата страна в рамките на тримесечния срок по закона. Същата бе подкрепена от над 603 000 български граждани и бе внесена в деловодството на Народното събрание на осн.чл.13, ал.1 ЗПУГДВМС на 7 април 2023г. със сигнатура ПГ-48-339-01-2, заедно с мотивирано предложение за произвеждането на национален референдум. Бе премината успешно служебната проверка от Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството, която установи, че са налице повече от 470 000 валидни подписа на български граждани. С това бе изпълнено законовото изискване по чл.10, ал.2 ЗПУГДВМС.

49-ото НС със свое Решение от 07.07.2023г., обнародвано на 14.07.2023г. в ДВ, бр.60, не прие предложението за произвеждане на национален референдум с въпрос „Съгласни ли сте българският лев да бъде единствена официална валута в България до 2043 година?“. Това решение бе обект на контрол за конституционосъобразност от страна на Конституционния съд на Република България.

50-то НС отхвърли проект на решение, внесен от 48 народни представители от Възраждане и ИТН за произвеждане на национален референдум по следния въпрос за гласуване: „Съгласни ли сте българският лев да бъде единствена официална валута в България до 2043 година?" без дебат, без мотиви.

На 08.02.2024 г. с Решение № 3, постановено по конституционно дело №13/2023 Конституционният съд на Република България отклони искането на 49 народни представители от 49-ото Народно събрание за самостоятелно произнасяне за установяване на конституционосъобразност на въпроса „Съгласни ли сте българският лев да бъде единствена официална валута в България до 2043 година?“, предмет на предложение за произвеждане на национален референдум, внесено в Народното събрание от инициативен комитет на 7 април 2023 г., и прекрати производството в тази му част, както и отхвърли

искането за установяване на противоконституционност на Решение по Предложение за произвеждане на национален референдум, внесено от Инициативен комитет на 7 април 2023 г., с въпрос: „Съгласни ли сте българският лев да бъде единствена официална валута в България до 2043 година?“, прието от Народното събрание на 07.07.2023 г. (обн. ДВ, бр. 60 от 14.07.2023 г.).

На практика с това решение КС не се произнесе по искането на народните представители по съответствието на въпроса, съдържащ се в предложението за произвеждане на национален референдум с Конституцията и го отклони като недопустимо, тъй като прие, че *„...този въпрос не е самостоятелен предмет на преценка от Народното събрание, той не може да е и предмет на преценка за конституционност от Конституционния съд, извън решението на Народното събрание по предложението за произвеждане на национален референдум (съдържащо този въпрос), независимо от характера на съдържанието на решението – негативен или позитивен. Конституционният съд в Решение №9/2016 г. по к.д. №8/2016 г. поддържа, че „противоречащ на Конституцията би могъл да бъде оспореният акт на парламента“, тъй като въпросът не би могъл да бъде предмет на самостоятелна преценка за конституционност. В настоящото производство Съдът не намира основания да се отклони от своята практика, основана на конституционната разпоредба на чл. 149, ал. 1 от Основния закон, поради което счита искането за произнасяне по съответствието на въпроса, съдържащ се в предложението за произвеждане на национален референдум, с Конституцията за недопустимо и то следва да бъде отклонено.“* /Решение № 3 по к.д. № 13/23 КС/.

Практиката на ЕС сочи, че на държава кандидат, която е изпълнила определените изисквания за приемане в еврозоната, не е гарантирано присъединяване в съответния формат на ЕС, както и обратното – държавата може да не отговаря на всички критерии и въпреки това да бъде приета в еврозоната. Последният пример за това е Хърватия.

С посоченото се установява, че нормативно установените критерии не се прилагат въвн от политическите съображения, а само в съвкупност водят до определено решение. По аналогия на аргументите може да се твърди, че държавите, на които предстои приемане в еврозоната, също разполагат с възможност да определят темпото и времето си на присъединяването си към нея.

През юни тази година Европейската комисия (ЕК) и Европейската централна банка (ЕЦБ) публикуваха конвергентните доклади за 2024г., видно от които България не покрива икономическите критерии за влизане в еврозоната. Въпреки това сме свидетели на политическата воля на служебния кабинет, а преди това и на предшестващите го редовни и служебни такива да настояват за фиксиране на скорошни дати, някои от които отдавна минаха, а България безспорно все още не е готова за влизане в еврозоната.

Процедурите за произвеждане на два референдума от Инициативни комитети, през 2018г. и 2023г. и събраните подписи за да се случи национален референдум, свидетелстват за това, че е обществено необходимо да бъде произведен национален референдум по този въпрос.

Решенията, приети с референдум, обикновено не са от категорията на т. нар. самоизпълними актове. В тази случай Народното събрание приема акт, когато това е необходимо за изпълнение на решението (чл. 9, ал. 6, изречение второ от Закона за прякото участие).

С национален референдум по посочения въпрос, изразената на него воля на българите би могла да индикира компетентните държавни институции в комуникацията с институциите на ЕС и с държавите членки в хода на присъединяване към еврозоната да се стремят да постигнат най-доброто както за Република България, така и за ЕС.

Резултатът от такъв референдум би бил важен компас за политиците и  
относно провежданата от българските държавни институции политика по този  
въпрос.

**ВНОСИТЕЛИ:**

Костадин Тодоров Костадинов  
Сокто Томов Мев  
Ивеза Рангелов  
Петър Петров  
Мордан Христов Тодоров  
Стойн Николай Баслаков  
Коста Георгиев Стоянов  
Искра Леихайлов Леихайлов  
Ангел Ненов Георгиев  
Георги Николаев Георгиев  
Никола Ангелов Димитров  
Даниел Станишев Проянов  
Димитр Георгиев Димитров  
Ивелин Петров Петров  
Кимент Пиретков Шенов  
Георги Христов Иванов  
Александър Господинов Кочев  
Борис Димитров Анастасов  
Димитр Веланов Гюров  
Кръсто Стоянов Вратев

Веселин Милков Вещев  
Ивайло Василев Пачев  
Маргарита Иванова Манаева  
Константина Венуиславова Петрова  
Емил Янков Янков  
Ангел Кисков Савев  
Ивайло Терзиев Чорев  
Димчо Димитров Димчев  
Златан Златев Златев  
Ангел Петров Петров

Ангел Василев Яков  
Кирил Ангелов Веселин

Николай Георгиев Радев  
Велислав Иванов Петков  
Христо Цветков Радев

Красимир Цветков Манаев

Красимир Димчев Дочев  
Александър Велиславов Тодоров  
Вioleta Колева Комитова  
Радостин Петев Василев

Савва Рязанов Крюков  
Фроения Радева Кривава

Томас Иванов Малева

Людмила Бланковска

Красимир Кавицков

Павлин Петров

Иван Костандинов Пазаров

Мария Иванова Малева

Стефани Иванова Водича

Костантин Миле Кривича

Мелани Мозинска Механов

Мария Борисова Савва